

Становище

От доц. Владимир Александров Игнатов - Университет по архитектура, строителство и геодезия

На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, научна специалност 05.08.04. - „Изкуствознание и изобразително изкуство”.

Автор: Орлин Русев Иванов

Тема: „Монументалността като характеристика на формата. Проблеми при пластичния изказ в скулптурата малък формат на Любомир Далчев от 60-те и 70-те години”.

Научен ръководител: проф. Емил Данаилов Попов

Докторантът е представил всички необходими документи – коректно съставени и легитимни.

- Всички необходими административни документи
- Автобиография
- Дисертационен труд в две части – текстова и албумна
- Автореферат
- Списък на научните публикации по темата на дисертацията

Феномените на изкуството, изградени около някакъв смисъл и изразявани с помощта на знаци, се разглеждат от понятието „култура“.

За съществуването на истинска култура обществото трябва да притежава висока осведоменост, нещо повече – културна среда, среда за художествени ценности. В този смисъл е „рамката“, която, макар и условно, определя търсенията и резултатите, показани в дисертационния труд на Орлин Иванов.

За него разпознаването на художествените ценности е действие, чиято сложност надхвърля сложността на простото усещане. Прави първата стъпка към научния анализ чрез конструирането на предмета на изследване, като определя и ъгъла на теоритичното си виждане. Фиксира мястото му в границите на релацията художествен изказ – обществен контекст.

Анализира значим минал опит, демонстрира компетентно наблюдение със своето значение и пристрастност на гледната точка. А именно, същността на понятието „скулптура“. Внася критерий за идентификация на работни понятия и проблеми.

Какво и как да наблюдава?

Какво и как да съпоставя?

Орлин Иванов интелигентно прониква в природата на пластичния изказ, като търпеливо и изчерпателно използва теоритични и имперични методи на работа. В труда му откриваме следните достойнства:

- Анализира причини, които обвързва с мрежа от условия, предизвикващи следствия, характеризуети според различни константи.
- Обстойно проучва фактора външни стилови влияния и адаптирането им чрез регионални пластични достижения, което рефлектира върху развитието на национален пластичен език.
- Интелигентно осмисля понятията център и периферия (като дадености), при историческо формиране на ценности.
- Обстоен дискурс за контекста на случващото се (като художествена практика) в избрания период.
- Феноменологически докторантът работи с определени дадености, а не с начина на тяхното създаване и функциониране. Описва историческия субстрат на културни явления, във вид на алгоритъм на противоречия и метаморфози.

При Орлин Иванов понятийното съдържание и разшифроването на образа (знака) вървят паралелно и са плод на натрупан опит и усилие, положени за усвояването им.

- Изчерпателност на проблема причина – следствие – контекст, при изследване на трансформацията на пластичния изказ в българската скулптура.

Докторантът владее завидно понятийния апарат от сферата на изобразителното изкуство. За него формата е онова, което позволява да се познае изразяването. Средство за изказ. Тя (формата) във времето притежава смислови функции – организира и структурира. Има собствено семантично значение. Определя стил.

Проучил е в дълбочина обстоятелства от стойности и отношения, чрез които изключителни произведения от национална величина се различават от конвенционалния (за времето си) пластичен език.

Чрез своеобразна онтология на образа на кавалетно и монументално, Орлин Иванов открива и поднася ценностите, според които явлението Далчев легитимира и обогатява парадигмата „скулптура“ (като класическо разбиране на това понятие).

Явление, което предполага система от правила за превод на непосредствен опит, дешифриран и поднесен убедително от докторанта.

Вещо борави с тези ценности, анализира, класифицира и ги подрежда в системата срещу забравата.

Като следствие имаме:

Качествено научно изследване, което увеличава обема от знания.
Запълва различни „клетки“ в системата на художествения опит.

И още:

„Познаването, разпознаването“ от научна гледна точка задвижва механизми, порождащи диалогични отношения, необходими по пътя към смисъла.

За докторанта традицията е като рамка за инкрустация на истинско творчество – теза, развита убедително и защитена качествено.

Орлин Иванов притежава изследователска ерудиция, приложима в творческата практика и образованието. Сфери, в които доказва блестящо (както във всичко) своето присъствие.

Трудът представлява принос в науката и практиката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Считам, че трябва да бъде публикуван, поради своя принос със значим социален и културен ефект.

Категорично давам своята положителна оценка за дисертационния труд, постигнатите резултати и приноси и предлагам на Научното жури да даде образователната и научна степен „доктор“ на Орлин Русев Иванов в научна специалност 05.08.04. - „Изкуствознание и изобразително изкуство“.

Рецензент:

доц. Владимир Игнатов